

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2009. október 30.

ÉNEK-ZENE

**EMELT SZINTŰ ÍRÁSBELI
ÉRETTSÉGI VIZSGA**

**JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ**

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

I. ÖSSZETEVŐ

DALLAMDIKTÁLÁS

1. Egyszólamú dallam

A hibátlan megoldás 10 ponttal értékelhető. Ez a pontszám a dallamhangok, a ritmusképletek, és az ütembeosztás hibáinak arányában csökken. Jó megoldásnak tekinthető, ha a pontozott értékű hangjegyek helyett negyed hangjegyek és nyolcad szünetek szerepelnek, valamint ha a félértékű hangjegyek helyett negyedértékű hangjegyek és szünetek szerepelnek. Az utolsó ütemben a pontozott félhang helyett a félhang és negyed szünet is elfogadható.

Megoldás	Pontozás
Helyes ütembeosztás	1 pont
Helyes ritmusírás	3 pont
A dallam hibátlan lejegyzése	6 pont

Maximális pontszám: 1 + 3 + 6 pont, **összesen: 10 pont**

J. S. Bach: g-moll fuga alapján

2. Kétszólamú dallam

A hibátlan megoldás 20 ponttal értékelhető. Ez a pontszám a dallamhangok, a ritmusképletek, és az ütembeosztás hibáinak arányában csökken. Ha csak az egyik szólam készült el, az legfeljebb 8 ponttal értékelhető.

Jó megoldásnak tekinthető, ha a pontozott negyed hangot negyed hang és nyolcad szünet helyettesíti. A felső és alsó szólam negyedik ütemében az első hang értéke félhangként is elfogadható. Az alsó szólamban a pontozott félhangok helyett félhang és negyed szünet is megfelelő. Az utolsó ütemben mindkét szólamban lehetséges jelölés a negyed hang negyed szünettel.

Megoldás	Pontozás
Helyes ütembeosztás	1 pont
Helyes ritmusírás	3 pont
Mindkét szólam dallamának hibátlan leírása	15 pont
Ha csak az egyik szólamot írja le	8 pont
Helyes szólamvezetés	1 pont

Maximális pontszám: 1 + 3 + 15 + 1 pont, **összesen: 20 pont**

W. A. Mozart gyakorlat

ZENEFELISMERÉS

A feladatsor megoldására 20 pont adható. Minden feladatelem (kis betűvel jelölt kérdés) 1 vagy 0 pontot kap attól függően, hogy megoldása hibátlan vagy hibás. Plusz pont vagy tört pont (pl. 0,5 pont) nem adható! Az áthúzott válasz nem értékelhető!

A zeneszerzők névleírásában előforduló helyesírási hibákat csak a zenetörténet esszé kérdésében szabad pontlevonással értékelni! A zenefelismerésben kizárólag a tartalmi helyesség a pontozás kritériuma! (A zenetörténet esszé kivételével elegendő a zeneszerzők családnévének feltüntetése.)

Javítókulcs:

1. a) (Maurice) Ravel	b) Bolero
2. a) (Leonard) Bernstein	b) West Side Story
3. a) (Henry) Purcell	b) Dido és Aeneas / Dido búcsúja
4. a) Kodály (Zoltán)	b) Psalmus Hungaricus / Magyar zsoltár
5. a) (Frédéric) Chopin	b) a-moll mazurka / op. 17/4
6. a) (Bedřich) Smetana	b) Moldva / Hazám
7. a) (Georg Friedrich) Händel	b) Messiás / Halleluja kórus
8. a) (Joseph) Haydn	b) „Oxford” szimfónia / G-dúr szimfónia / No. 92
9. a) (Ludwig van) Beethoven	b) D-dúr hegedűverseny / III. tétel
-
10. zongora
 11. trombita
 12. hegedű
 13. blockflöte / furulya

 14. bécsi klasszika / bécsi klasszicizmus / klasszika / klasszicizmus
 15. reneszánsz / renaissance
 16. barokk

II. ÖSSZETEVŐ

ZENEELMÉLET

A zeneelmélet 1–6. feladataira 20 pont adható. Minden feladatelem (kis betűvel jelölt kérdés) 1 vagy 0 pontot kap attól függően, hogy megoldása hibátlan vagy hibás. Az áthúzott válasz nem értékelhető!

A szolmizált nevek írásánál a hangnév teljes kiírása (dó, fá) vagy kezdőbetűvel jelölése (d, f) egyaránt elfogadható.

A hangnemek jelölésénél a helyes írásmódtól (F-dúr, f-moll) való eltérés helyesírási hibának számít, ezért nem jár pontlevonás.

Javítókulcs:

1.

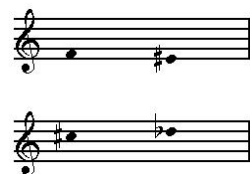
Minden helyesen beírt ütemvonal egy pontot ér.

2.

Minden helyesen lekottázott hang egy pontot ér.

3.

A hangok kottázása megnevezéssel együtt egy-egy pontot ér. A hangok elnevezésénél az egyvonalas f, f', F', egyvonalas eisz, eisz' Eisz' kétvonalas cisz, cisz'', Cisz'', kétvonalas desz, desz'', Desz'' is elfogadható.

4. Tempójelzések: a) accelerando b) andante

Hangerőre vonatkozó utasítások: c) decrescendo d) forte

A helyesen beírt szavak egy-egy pontot érnek, a sorrendiség nem számít.

5. A dór / Dór modális hangsor szolmizálható lá sorként, fi-vel.

Alaphangja a ré / Ré szolmizációs hang.

A kiegészítések egy-egy pontot érnek.

6.

A hangok helyes lekottázása egy - egy pontot ér.

ZENETÖRTÉNETI SZÖVEGALKOTÁS

Zenetörténeti esszé

A helyesírási és nyelvtani hibák nem számítanak bele az értékelésbe, ellenben az olvashatatlan illetve az értelmezhetetlen megállapítások hibásnak minősülnek. A zenei szakkifejezések és a zeneszerzők nevének helytelen lejegyzései pontvesztéssel járnak. A zeneszerzők nevének írásakor a következő szabály érvényesül: a magyar szerzők esetében egyszer a teljes névhasználat a kötelező (pl. Bartók Béla, Kodály Zoltán, Szokolay Sándor stb.). Ha a szerző neve többször is előfordul a dolgozatban, elég ha a vizsgázó csak egyszer írja ki teljesen a szerző magyar nevét. A külföldi szerzők esetében elégséges a családnév megjelölése is (pl. Beethoven, Mozart, Bach stb.). Ebben az esetben a teljes névhasználatért (pl. Ludwig van Beethoven stb.) nem jár plusz pont, ám a helytelen írásmód (csak családnévre vonatkoztatva) pontvesztéssel jár.

A zenetörténeti esszé 0–25 ponttal értékelhető.

Megoldás	Pontozás
Zenetörténeti hitelesség	
Tartalmában igazodik a megadott témához; a legfontosabb zenetörténeti tényeket bemutatja, azok összefüggéseit hitelesen értelmezi	17 pont
Tárgyi tudásában tévedések vannak	pontvesztés arányosan
Tárgyi tudásában alapvető hiányosságok vannak	0 pont
Formai tagolás, logikai felépítés, kifejtés, világos mondatszerkesztés	
A szöveg érthető, megfogalmazásában lényegre törő	4 pont
Tartalmilag megfelelő, de az írásmű gondolatvezetése nem logikus	1–3 pont
Helytelen következtetések jellemzik, a szöveg felépítése esetleges	0 pont
Szaknyelv használata	
Közlései szakszerűtlenek	4 pont
A szakkifejezéseket körülírja, kevésbé alkalmazza	1–3 pont
Helytelenül használja, illetve írja a szakkifejezéseket, helytelenül írja a zeneszerzők nevét	0 pont

Maximális pontszám: 17 + 4 + 4 pont, **összesen: 25 pont**